

126378 - Mal sahibi olabilmek için boşanma iddiasıyla kâfir ülkelerin kanunlarına hile yapmak

Soru

Biz, İsveç'te yaşıyoruz ve burada bir çok erkek mahkemede talak (boşama) lafzını kullanmadan kâğıt üzerinde eşlerini boşamaktadır. Bunu da her bir eş ayrı bir daire ve ayrı aylık almak için yapmakta, (kâğıt üzerinde boşandıktan) sonra da aynı evde yaşamakta ve elde ettikleri diğer evi (daireyi) de kiraya vermektedirler.

Bu durumda talak (boşama) vuku bulur mu?

Eğer talak vuku bulmazsa, bu ülkede (kâfirlere) İslâm'ın güzel ahlâkını göstermemiz ve onları İslâm'a dâvet etmemiz yerine, müslümanın bu şekilde yaşaması ve kanunlara karşı hileye başvurması câiz midir?

Detaylı cevap

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Birincisi:

Bir insan,

bir kâğıda açık ifâdelerle talakı yazar ve talakı

niyet ederse, bu durumda âlimlerin ittifakıyla talak vuku bulur.

Çünkü yazı, kendisinden talakın

anlaşıldığı birtakım harflerden

oluştugu için onu dille telaffuz etmeye benzer. Ayrıca

yazı, onu yazanın sözlerinin yerine geçer. Bunun delili; Peygamber

-sallallahu aleyhi ve sellem- risâleti tebliğ etmekle emrolunmuştur.

Nitekim O, bu risâlet kimi zaman sözle, kimi zaman da yazıyla

tebliğ etmiştir.

Fakat

talakı yazıyla yazar da bu yazıyla talaka niyet etmezse,
âlimlerin cumhuruna göre talak vuku bulmaz.

İbn-i

Kudâme -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

“Talakı

niyet etmeksizin yazarsa, zikrettiğimiz sebepten dolayı İmam
Ahmed’in iki rivâyetinden (görüşünden) birisine göre talak vuku
bulur. Bu, Şa’bî, Nehaî, Zührî ve Hakem’in görüşüdür.

İmam

Ahmed’in ikinci rivâyetine göre ise, niyet etmeden talak vuku bulmaz. Bu,
Ebu Hanife, Mâlik ve Şâfiî’nin görüşüdür. Çünkü
yazı, ihtimallidir. Çünkü yazı ile kalemin nasıl
yazı yazdığı denenmiş olabilir veya hattı
güzelleştirmek veyahut da hanımı korkutmak kastedilmiş
olabilir. Bu sebeple niyet edilmeksizin talak vuku bulmaz.”
 (“el-Muğnî”; c: 10, s: 504)

Bu konuda

bakınız: “Bedâi’u’s-Sanâi’”; c: 4, s: 384.

“eş-Şerhu’l-Kebîr”; c: 2, s: 384.

“Muğni’l-Muhtâc”; c: 3, s: 284. “el-İnsaf”; c:
22, s: 230.

Buna

göre; mahkemede kâğıt üzerine yazmakla talakı
kastetmediği sürece talak vuku bulmaz.

Bu konuda ([72291](#))

ve ([72860](#)) nolu soruların cevaplarına bakabilirsiniz.

İkincisi:

Müslümanın,

nerede olursa olsun, sözlerinde, fillerinde ve müslüman olmasalar bile, başkalarıyla olan ilişki ve hareketlerinde emîn (güvenilir) ve doğru sözlü olması gerekir. Bu sebeple müslümanın yalan söylemesi ve aldatması câiz değildir. Zirâ bu davranış, büyük günahlardandır.

Nitekim Peygamber

-sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَ
مُنَافِقًا خَالِصًا، وَمَنْ كَانَتْ فِيهِ حَصَلَةٌ
مِنْهُنَّ كَانَتْ فِيهِ
حَصَلَةٌ مِنَ النَّفَاقِ حَتَّى يَدْعَهَا: إِذَا
أَوْثَمَنَ حَانَ، وَإِذَا
حَدَّثَ كَذَبَ، وَإِذَا عَاهَدَ عَدَرَ، وَإِذَا
خَاصَمَ فَجَرَ. [رواه البخاري و
مسلم]

“Şu dört haslet kimde bulunursa o hâlis

münâfık olur. Kimde de bu hasletlerden birisi bulunursa, o hasleti terk

edinceye kadar onda münâfıklıktan bir haslet bulunmuş olur. Bu

hasletler:

-

Kendisine bir emânet bırakıldığı

zaman ona ihânet eder.

-

Konuştuğu zamanda yalan

söyler.

-

Söz verdiği zaman
sözünde durmaz (sözünü yerine getirmez).

-

Bir kimseyle çekiştiği zaman
haktan ayrılıp bâtıla sapar.”
(Buhârî;
hadis no: 34. Müslim; hadis no: 58)

Yine Peygamber
-sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

مَنْ عَشَّ فَلَيْسَ مِنِّي. [مسلم]

“Aldatan benden (benim hidâyetim ve sünnetim üzere) değildir.” (Müslim;
hadis no: 102)

Daire ve aylık elde etmek gibi maddî menfaat elde
etmek için boşanma davasında hile yapmak; aldatmak, yalan
söylemek ve sahtekârlık yapmaktır. Devlet tarafından resmî
olarak emniyet ve güven içerisinde yaşadığı sürece kâfir
bir devlet de olsa, bu davranışta bulunmak câiz değildir.

Bu kâfir
devlet o kimseye emniyet ve güven sağlamış, onu himâyesine
almış, onu ve malını korumuşsa, o ülkeye
karşı güvenilir bir kimse olması gerekir. Bu sebeple bu kimsenin
o devlete ihânet etmesi veya onu aldatması câiz değildir.

İmam

Şâfiî -Allah ona rahmet etsin- bu
konuda şöyle demiştir:

“Müslümanlardan bir topluluk, Dâru’l-Harb olan bir ülkeye emniyet ve güven içinde girerlerse, o ülkeden ayrılıncaya veya kalacakları süreye kadar düşmanları da onlardan emîn olurlarsa, onlara zulmedemezler veya onlara ihânet edemezler.” (“el-Umm”; c: 4, s: 263)

Gayri müslimlerin ülkesinde ikâmet eden kimsenin, gayri müslimlere İslâm’ın üstünlüğünü ve büyüklüğünü göstermesi ve kendisinden güzel intibalar almaları için Allah Teâlâ’nın dînine sınıksız bağlı kalması ve İslâm’ın üstün âdâb ve ahlâkla ahlaklanması gerekir. Ayrıca hem kendisine, hem de İslâm’a kötülük etmemek için, İslâm’ın öğretilerine aykırı hareket etmemesi ve onun yasakladığı şeyleri işlememesi gerekir.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.